

Laga kraft 2003-05-31

Detaljplan för

INGARP 1:20, 1:5 M FL, INGARPS TRYCKKIMPREGNERING AB I EKSJÖ KOMMUN

PLANBESKRIVNING

1. HANDLINGAR

Detaljplanen består av planprogram, plankarta med planbestämmelser, denna planbeskrivning, miljökonsekvensbeskrivning och riskanalys.

2. PLANENS SYFTE

Detaljplanen syftar till att skapa en långsiktigt hållbar plan för hur marken får användas samtidigt som företaget ges stabila utvecklingsmöjligheter på platsen. Planens syfte är även att skydda människors hälsa och säkerhet genom skyddsavstånd och andra skyddsbestämmelser. Den huvudsakliga markanvändningen inom planområdet är industri. Några nya bostäder får inte tillkomma i området.

3. ÖVERGRIPANDE MÅL, TIDIGARE STÄLLNINGSTAGAN- DEN

Nationella miljömål

Riksdagen har antagit 15 nya miljö kvalitetsmål för Sverige. Målen beskriver de kvaliteter som vår miljö och våra gemensamma natur- och kulturreсурter måste ha för att vara hållbara på lång sikt. Miljömålen ska styra valet av åtgärder som krävs och kan fungera som gemensamma riktmärken för allt miljöarbete och kommunalt planerande. Kommunen ska ta dessa miljömål i beaktande vid upprättande av nya detaljplaner.

Översiktsplan

I kommunens gällande översiktsplan, antagen av kommunfullmäktige 2001-06-14 anges att detaljplan för närvarande upprättas över del av fastigheten Ingarp 1:5. Vidare anges att den områdesplan för Ingarp-Russnäsområdet som upprättades enligt gamla byggnadslagstiftningen

1976, saknar rättsverkan enligt nya PBL men kan användas som bedömningsunderlag.

Detaljplaner

Det finns ingen gällande detaljplan för området.

Beslut att upprätta detaljplan och planprogram

Miljö- och byggnämnden beslutade 2000-01-26 att uppdra åt förvaltningen att upprätta detaljplan. Detaljplanläggningen har föregåtts av upprättande av planprogram som antogs av kommunfullmäktige 2000-05-04.

4. PLANDATA

Läge och areal

Planområdet är beläget ca 10 km söder om Eksjö stad, strax öster om Rv 32 och norr om Ingarps by. Området omfattar den del av stamfastigheten Ingarp 1:5 och de fyra avstyckade fastigheterna 1:15, 1:16, 1:17 och 1:20 och del av fastigheten Ingarp 1:6.

Planområdets areal är ca 28,8 ha.

Markägförhållanden

Ingarp 1:20 ägs av Ingarps Tryckimpregnering AB. Stamfastigheten Ingarp 1:5 ägs av Monica Ann-Marie Valfridsson, liksom bostadsfastigheten Ingarp 1:15. Ingarp 1:6 är en större privatägd fastighet med en anläggning för svinuppfödning. Ingarp 1:16 och 1:17 är två privatägda bostadsfastigheter inom planområdet.

Befolkning och näringsliv

Ingarp-Russnäs-området hade 1998 en folkmängd på 276 personer med en gynnsam åldersstruktur; 104 personer i åldern 0-24, 136 personer i åldern 25-64 och 36 personer i åldern 65-100.

Inom Ingarp-Russnäs-området bedrivs ett intensivt jordbruk med flera stora anläggningar för djurhållning. Ett par hundra meter söder om Ingarps Tryckimpregnering på grannfastigheten Ingarp 1:6 finns en anläggning för svinuppfödning. Ett par kilometer söderut ligger en större sågverksindustri; Ingarps Trävaror AB.

Landskap och lokalklimat

Ingarp-Russnäs har karaktären av en långsträckt jordbruksby. Odlingslandskapet domineras av åkrar. Väster om Ingarp finns naturbetesmarker. Den oexploaterade marken inom planområdet är skogbevuxen och ganska kuperad.

Berggrunden runt Ingarpasjön består av gotiska sedimentbergarter. Morän är den dominerande jordarten i området, men utefter vattendragen förekommer även grus. Torvmark påträffas framför allt väster och söder om Ingarpasjön.

Förhärskande vindriktning är från syd-väst.

Fornlämningar

Inom planområdet finns inga kända forn- eller kulturlämningar. En arkeolog från länsmuseet har gjort en besiktning i området och inte påträffat något som påvisar behov av ytterligare utredning. Dessutom är terrängen av sådan beskaffenhet att det inte är sannolikt att det finns förhistoriska boplatzlämningar under mark.

5. PLANENS UTFORMNING

Företagets nuvarande verksamhet och utbyggnadsplaner

Ingarps Tryckimpregnering AB bildades 1973 och arbetar med träskyddsbehandling. Familjeföretaget har 9-10 anställda och är idag ett av de fem största i landet som sysslar med denna verksamhet. Ca 70 % går på export. Företaget har tillgång till värmelager och torkutrustning vilket möjliggör impregnering även vintertid. Verksamheten är dock mycket säsongsbetonad, med tonvikt på perioden mars – juni. Merparten av det impregnerade virket lagras antingen i uppvärmt utrymme eller under skärmtak. Tryckimpregneringen sköts av personal som innehar erforderliga tillstånd och certifikat från arbetarskyddsstyrelsen. För transporter har en egen väg mellan riksväg 32 och anläggningen byggts.

År 1993 fick företaget tillstånd enligt miljöskyddslagen till produktion av 8000 m³ impregnerade trävaror per år. År 1999 erhöles tillstånd enligt miljöskyddslagen till fortsatt och utökad verksamhet vid anläggningen på fastigheten Ingarp 1:20. Beslutet gäller 25000 m³ tryckimpregnerat och 5000 m³ doppat virke, sammanlagt 30000 m³ virke.

Ingarps Tryckimpregnering AB har nyligen utvecklat verksamheten med en ny typ av impregnering, s k brandimpregnering. Den sammanlagda årsproduktionen av impregnerat virke planeras uppgå till 75000 m³. Utvecklingen innebär nybyggnad av hyvleri, impregnerings- och målningsanläggningar och även nyanställning av personal.

Företaget har 2000-11-28 erhållit tillstånd enligt miljöbalken till utökad verksamhet.

För övriga detaljer kring företagets nuvarande och planerade verksamhet, se Miljökonsekvensbeskrivning daterad 200-04-19 och Länsstyrelsens tillståndsbeslut enligt miljöbalken.

Område för industri

I Boverkets allmänna råd 1995:5 "Bättre plats för arbete" framgår att angivna riktvärden för skyddsavstånd skall göra det möjligt att planera så att man kan bo och vistas intill en farlig eller störande verksamhet samtidigt som verksamheten skall kunna fungera även på sikt på den aktuella platsen. Skyddsavstånd är i första hand till för att eliminera risker mellan farlig eller störande verksamhet och bostäder. I andra hand kan det vara befogat med ett skyddsavstånd mellan olika störande verksamheter. Riktvärdet för skyddsavstånd kring en impregneringsanläggning är 300 meter och 500 meter för en djurhållningsanläggning vid nyetablering, enligt "Bättre plats för arbete". Det dominerande skadefallet inom träbearbetningsindustrin är brand i anläggning eller upplag. Andra faromoment är tillsatskemikalier som kan vara giftiga eller brandfarliga och som utvecklar giftig rök vid brand. En tillräckligt bred skyddszon är det bästa skyddet mot dessa typer av risker. Risker för skadliga effekter vid olyckor minskar med avståndet.

I aktuell detaljplan har ett skyddsområde lagts ut kring industrifastigheten som är mellan 50 och 175 meter brett. Del av skyddsområdet i söder ligger på grannfastigheten Ingarp 1:6 mellan impregneringsanläggningen och djurhållningsanläggningen och utgör således ett störningsskydd mellan dessa båda anläggningar. Öster och söder om industriområdet ska inom skyddsområdet finnas en 5 meter hög skyddsvall. En jordvall kan inte skydda mot brand men kan däremot fungera som ett bra skydd mot buller och liknande störningar.

Bullernivån vid intilliggande bostäders tomtgräns får inte överstiga 50 dBA dagtid, 45 dBA kvällstid och 40 dBA nattetid, ekvivalent ljudnivå.

Inom industriområdet ska en branddamm finnas som är ansluten till avvattningen av takytorna inom anläggningen.

Industriverksamheten förväntas vidtaga övriga nödvändiga skyddsåtgärder för att minimera risker och störningar, vilka också finns upptagna i tillståndet enligt miljöbalken.

Bostäder

I östra delen av planområdet finns tre områden för bostäder. Några nya bostäder får inte tillkomma i området. De ovan beskrivna planbestämmelserna inom området för industri, angående skyddsområde, skyddsvall, bullerbestämmelser m m, bedöms vara tillräckliga för att bostäder och industri ska kunna samexistera.

Trafik

Planområdet är beläget strax intill riksväg 32. Den lokala vägen genom Ingarp by är asfalterad men smal och olämplig för lastbilstransporter till och från industrifastigheten. En ny direktanslutning mot Rv 32 har anlagts, med tillstånd från vägverket, vilken ska användas för lastbilstransporter. Den nya vägen bedöms ha tillräckligt god standard för den förväntade transporttrafiken. Siktsträckan vid riksvägsanslutningen bedöms vara minst 300 meter åt båda håll. Buller från lastbilar som kan

upplevas som störande för boende utmed byvägen öster om anläggningen, försvinner i och med att den nya vägen tas i bruk. Personbilar kan ansluta fastigheten österifrån.

Teknisk försörjning

Industrin har en egen nätstation som Fortum Distribution AB (tidigare Birka) levererar 11 kV elström till. Lokaler värms upp med spån- eller vedeldade pannor och med elvärme.

Dagvatten avleds från det i stort sett helt asfalterade området till ett internt dagvattensystem bestående av ett antal brunnar och en uppsamlingsbrunn. Vatten från uppsamlingsbrunnen används i processen. Vatten som bräddar ur brunnen rinner genom en sandbädd och därifrån vidare till en mindre brunn, där eventuella vattenprov kan tas. Från den mindre brunnen rinner bräddvattnet vidare till ett dike.

Avloppsvatten från kontor och personalutrymmen avleds till en 3-kammarbrunn med infiltrationsledning.

Sophantering sköts av Eksjö Energiverk AB. Farligt avfall hanteras enligt "Avfallsförordningen".

Natur

Den oexploaterade marken inom planområdet är skogbevuxen och ganska kuperad. Det är viktigt att behålla den uppvuxna skogen inom området, som på plankartan betecknats som 'Skydd', som en naturlig skyddsridå, vilken bidrar till renare luft, bullerdämpning och insynskydd.

Övrig öppen ängsmark, med planbeteckning 'Natur', ska användas och skötas som idag.

Fastighetsbildning

Fastighetsindelningen bör regleras så att Ingarp 1:20 motsvarar det område som på plankartan betecknas som industri.

6. LOKALISERINGSALTERNATIV

Företaget har gjort stora investeringar på den befintliga platsen. Ambitiösa ansträngningar har gjorts för att minimera eventuella störningar för kringboende. Eftersom verksamheten är etablerad sedan länge på platsen är det inte ekonomiskt försvarbart att söka efter alternativa lägen, vilket förmodligen ändå inte skulle innebära några positiva effekter på miljön. Konsekvensen borde i stället bli att miljön belastas negativt vid flytt- och nyanläggningsarbeten.

Det befintliga läget bedöms vara det mest lämpliga för avsedd markanvändning.

7. MILJÖKONSEKVENSBESKRIVNING

En konsult har, på uppdrag av Ingårps Tryckimpregnering AB, upprättat en miljökonsekvensbeskrivning tillhörande ansökan enligt miljöbalken om tillstånd till utökad verksamhet. Denna MKB (bilaga), som sammanfattas nedan, tjänar som beslutsunderlag också för detaljplanen.

Icke-teknisk sammanfattning av miljökonsekvensbeskrivningen

Åtgärder som planeras för att skadliga verkningar ska undvikas

Bolaget kommer att samla upp dagvatten och återföra det till processen. Därigenom minskas risken för spridning av impregneringsmedel. Bolaget ska bygga fixeringsanläggningar, vilket ytterligare ökar impregneringskemikaliernas fixering i trävarorna. Impregnerade trävaror kommer att lagras regnskyddat. Kemikalier och farligt avfall förvaras och hanteras invallat under tak i låsbara utrymmen. Absorbermedel ska placeras ut för att kunna suga upp eventuellt spill.

De miljökvalitetsnormer som finns för luft (kvävedioxid, svaveldioxid och bly) bedöms inte överskridas på grund av bolagets utökade verksamhet (utsläpp av bly förekommer ej).

Huvudsaklig inverkan på människors hälsa och miljön, jämfört med nuläget

En negativ miljöaspekt, sett ur ett regionalt perspektiv, är att utsläpp från lastbilstrafik kommer att öka. Utsläpp av stoft från bolagets fastbränslepanna kommer att öka något eftersom värmebehovet ökar, men å andra sidan förbättras förutsättningarna för jämn förbränning vilket är positivt ur emissionssynpunkt.

Utsläpp till mark och vatten påverkas ytterst lite vid verksamhetsutökning. Regnvatten som faller på de större hårdgjorda ytorna kommer att samlas upp och ledas till bolagets interna dagvattennät och vidare till återvinning i processen.

Kemikalie- och avfallssituationen förändras vid verksamhetsutökning. Bolaget kommer att hantera nya typer av kemikalier samt större volymer. Ökningen av kemikalievolymer kan antas bli proportionellt mot produktionsökningen, vilken planeras öka med 2,5 gånger. Utökad verksamhet innebär också större avfallsvolymer.

Den utökade verksamheten kommer att innebära ökat buller på grund av truck- och lastbilstrafik. Bolaget kommer framgent att hyvla och kapsåga inomhus, vilket reducerar bullret. Vidare anlägger bolaget bullervalvar och införskaffar eltruck som ytterligare reducerar eventuella bullerstörningar till grannar.

När det gäller hushållning med naturresurser innebär den planerade utökningen att transporterna ökar och därmed dieselförbrukningen. Energiförbrukningen vid anläggningen kommer också att öka eftersom nya

lokaler behöver uppvärmning. På längre sikt kommer impregnerade trävaror att kunna ersätta bl a betongmaterial vid byggnationer, vilket är positivt ur hushållningssynpunkt. Bolaget hushållar med grundvatten eftersom det återvinns i processen.

Alternativa platser och utformningar

En alternativ lokalisering, som beskrivs i kap 6.5 i miljökonsekvensbeskrivningen, har förkastats, dels för att nuvarande placering bedöms som mest lämplig, dels för att bolaget inte kan bära kostnaderna för en flyttning av verksamheten. Bolaget har gjort stora investeringar på den befintliga platsen. Man har gjort ambitiösa ansträngningar för att minimera eventuella störningar för kringboende, t ex ny anslutningsväg genom egna marker direkt ut till riksvägen samt anlagt bullervallar m m. Eftersom det handlar om en redan etablerad verksamhet är det inte ekonomiskt försvarbart att söka efter alternativa lägen, vilket ändå förmodligen inte skulle innebära några positiva effekter för miljön. Den tydligast urskiljbara konsekvensen borde bli att miljön belastas negativt vid flytt- och nyanläggningsarbeten.

Sammanfattning

Den mest signifikanta miljöaspekten för den utökade verksamheten är att utsläpp från lastbilstrafik till och från bolaget ökar. Större mängder kemikalier kommer också att hanteras.

8. HÄLSA OCH SÄKERHET

Efter samråd med räddningschefen har verksamhetsutövaren anlitat Brynolf Consulting AB, för framtagande av en Riskbedömning, daterad 2001-04-06. Slutsatserna sammanfattas enligt följande;

”Sannolikheten för att det skall uppstå en brand som sprider sig till det impregnerade virket är idag mycket liten. Det beror framför allt på att virket antingen är avsett att vara brandskyddande i sig självt eller är så fullt med impregneringsmedel och vatten att det inte antänds. Endast en mindre del av det impregnerade virket, som är behandlat med Tanalith, torkas och kan därefter komma att antändas vid eldsvåda.” ”Av de ämnen som kan brinna, är träbränslet det som ligger närmast till hands att misstänka. Här finns det mindre mängder vid de två befintliga eldningsanläggningarna. De befinner sig i hus som är uppförda av stenmaterial och där man genom brandsyn, sotning etc. bör ha beaktat risken för brand. Samma sak bör gälla kammartorken bredvid det större pannrummet. Större mängder träbränsle lagras i ett separat spåntält med en volym av ca 1000 m³. I anslutning finns ett mindre hus för träavfall. Det finns också ett hyvleri och ett lagerhus med en bandsåg. I anslutning till spåntältet finns en cistern för diesel med volymen ca 5 m³. Det är omöjligt att säkert bedöma hur troligt det är att brand skall uppstå i dessa byggnader, men man kan säga att det inte är alldeles ovanligt. Det är tex inte osannolikt att en dieseldriven lastmaskin fattar eld i närheten av dieseltanken och att spånlagret också tar eld. En sådan brand kan naturligtvis spridas till närliggande byggnader.”..... ”Med lämpliga förebyg

gande skyddsåtgärder kan man minimera risken för brand i anläggningen.””I redovisningen ovan har vi funnit att det finns en liten sannolikhet för att det skall börja brinna, men endast en synnerligen liten sannolikhet för att det skall brinna i det impregnerade virket och ännu mindre sannolikhet att det skall ske under ogynnsam väderlek. Vi har också pekat på att det finns ett antal åtgärder man kan vidta för att minska sannolikheten för dessa händelser. Samtidigt har vi sagt att brand i impregnerat virke är en så obehaglig händelse, att man måste ha en beredskap att hantera situationen.”

9. ADMINISTRATIVA FRÅGOR, GENOMFÖRANDE

Genomförandet av detaljplanen åvilar fastighetsägaren. Några genomförandekostnader för kommunen kommer inte att uppstå.

Genomförandetiden är 10 år från den dag planen vinner laga kraft.

10. MEDVERKANDE TJÄNSTEMÄN

Följande tjänstemän från miljö- och byggförvaltningen har deltagit i framtagandet av detaljplanen; planingenjör Jan Åsberg, plantekniker Helena Ahnstedt, miljöskyddsinspektör Roger Rudolfsson. Grundkartan har tagits fram med hjälp av GPS-teknik av mättingsingenjörerna Arne Sundberg och Tomas Lindqvist.

Samråd har kontinuerligt skett med räddningschef Micael Carlsson.

I tjänsten

Jan Åsberg
planingenjör

Helena Ahnstedt
plantekniker